

PROTOCOL DE CANVI DE DISPOSITIU O BOSSA D'ESTOMA

DEFINICIÓ: L'estoma és el resultat d'una ostomia, una intervenció quirúrgica en la que es realitza un orifici que comunica a l'exterior.

Els estomes s'anomenen en funció del lloc anatòmic on s'ha realitzat l'orifici:

- Aparell urinari: s'utilitza per evacuar l'orina: urostomies
- Aparell digestiu: s'utilitza:
 - Per nutrició enteral permanent o de llarg termini:
 - Gastrostomia
 - Duodenostomia
 - Jejunostomia (poc utilitzat)
 - Per evacuació de femta en persones a les quals s'ha extirpat part de l'intestí (pacients oncològics)
 - Ileostomia anterior / posterior
 - Colostomia ascendent, transversa, descendent, sigmoïdal

En aquest protocol ens centrem en el canvi dels dispositius (bosses) que s'acoblen als estomes d'evacuació, utilitzats en urostomies, colostomies i ileostomies.

POBLACIÓ DIANA: Els pacients amb ileostomies, colostomies i urostomies.

PROFESSIONALS IMPLICATS: TCAI, TAPD, infermeres

MATERIAL, INSTRUMENTAL, EQUIPS, APARELLS, AJUTS TÈCNICS:

- Guants no estèrils
- Xopador o protector de llit
- Material per rentar l'estoma:
 - Tovallolletes de sabó neutre + tovallola humida + tovallola eixugada/tovallolletes de paper
 - Esponja sabonosa + tovallola humida + tovallola eixugada/tovallolletes de paper
 - Gasses + Batea o safata amb aigua / aigua i sabó
- Tisores
- Dispositius de recollida de productes evacuats per l'estoma:
 - Dispositiu d'una peça/dos peces
 - Dispositius oberts/tancats
 - Dispositius opacs/transparents
- Plantilla o mesurador
- Bossa de residus

PREPARACIÓ:

- El professional ha de rentar-se les mans i col·locar-se els guants no estèrils abans de la realització del procediment.
- Preparar tot el material, tenint la bossa de residus oberta a l'abast

DESCRIPCIÓ DEL PROCEDIMENT:

1. Explicar al pacient la tècnica a realitzar i sol·licitar la seva col·laboració.
2. Guardar la intimitat del pacient, amb el paravent o cortina si no està sol a l'habitació. En cas que hi hagi un acompanyant, se li demanarà que esperi fora.
3. Demanar al pacient que es posi:
 - Si vol veure el canvi i/o es vol fomentar l'autocura: **posició semifowler / assegut**
 - Si no està preparat per veure el procediment: **decúbit supí**

Arxiu	Document extern
Elaborat	Cap d'estudis

Codi	MO-CAP012			1 de 1
Versió	5	Data	15/09/2017	

4. Protegir el llit amb un xopador si el pacient està enllitat.
5. Descobrir únicament la zona propera a l'estoma, deixant la resta del cos coberta per roba.
6. Col·locar un xopador sota la bossa de l'estoma.
7. Per canviar:
 - La bossa en dispositiu de dos peces, sense canviar la placa base: desacoblar o retirar la bossa de dalt a baix (per no abocar el contingut), subjectant la placa amb l'altra mà. Ens podem ajudar amb una mica d'aigua.
 - Canviar el dispositiu sencer: Desenganxar de la pell del pacient el dispositiu sencer subjectant la pell amb l'altra mà, de dalt a baix (per no abocar el contingut), humitejant l'adhesiu amb una mica d'aigua o amb l'ajuda del retiradhesiu.
8. Doblegar la bossa o placa sobre si mateixa, rebutjant-ho a la bossa de residus.
9. Valorar l'aspecte i contingut del producte evacuat.
10. Retirar les restes de femta més voluminoses amb l'ajuda de tovallons o gasses.
11. Netejar l'estoma i la placa / l'estoma i la pell periestomal de forma suau, amb tocs, sense friccionar, de la perifèria a l'interior de l'estoma (de net a brut, per no irritar la pell periestomal). Per fer-ho es pot utilitzar tovallotes de sabó, una esponja sabonosa suau o gasses submergides en una ronyonera plena d'aigua i sabó neutre. Sempre que es consideri oportú s'han de canviar els guants.
12. Esbandir de la mateixa manera que el punt anterior. Es pot utilitzar una tovallola petita, una esponja suau o gasses submergides en una ronyonera d'aigua neta.
13. Eixugar fins que quedi ben sec, amb l'ajuda de tovallotes de paper, gasses o una tovallola, seguint les indicacions anteriors.
14. Observar l'estoma i la pell periestomal.
15. Demanar al pacient que subjecti una gassa o paper damunt de l'orifici de l'estoma, per evitar evacuacions.
16. Si s'ha de canviar el dispositiu sencer:
 - Si cal, mesurar la mida de l'estoma mitjançant la plantilla (mesurador).
 - Retallar amb les tisores la placa adhesiva del nou dispositiu, 3mm més de diàmetre que l'estoma.
 - Retirar el paper protector de la placa adhesiva
17. Fixar el dispositiu sencer a la pell o la bossa a la placa ja adherida, centrant-la amb l'orifici de l'estoma. Si es fixa per adhesió, col·locar-ho de baix a dalt, pressionant-ho amb els dits de dins a fora, per tota l'extensió.
18. Verificar la fixació de la placa adhesiva a la pell del pacient.
19. Acoblar la bossa a la placa, comprovant que no hi hagi fuites.
20. Recollir tot el material utilitzat i rebutjant el material d'un sol ús a la bossa de residus.
21. Demanar al pacient que es vesteixi i s'acomodi. Si és necessari ajudar-lo.
22. Si és possible, ventilar l'habitació.
23. Retirar-se els guants i rentar-se les mans.
24. Registrar la tècnica, les possibles incidències, l'estat de la pell periestomal, així com el volum i aspecte del producte evacuat.

PRECAUCIONS/ COSES A TENIR EN COMPTE:

- S'ha de promoure l'autocura i acceptació per part del pacient.
- Existeixen articles accessoris per ajudar l'adaptació de dispositius
 - Placa adhesiva convexa per estomes enfonsats
 - Plaques flexibles i resines protectores, que permeten segellar més l'estoma, evitant irritacions a la pell periestomal
 - Pastes per omplir plecs
 - Desodorants
 - Pastilles espessidores
 - Cinturons per fixar la bossa
 - Adhesius, retiradhesius, arcs fixadors

Arxiu	Document extern
Elaborat	Cap d'estudis

Codi	MO-CAP012			2 de 1
Versió	5	Data	15/09/2017	

- El procediment s'ha de realitzar quan:
 - La bossa estigui a un terç de la seva capacitat
 - La part de fixació estigui deteriorada
 - Dispositius d'una peça: cada dia
 - Dispositius de dos peces: 2-3 dies
 - La bossa presenti fuites

REGISTRE:

- Registrar
 - a. Quantitat i aspecte del producte evacuat (femta, orina)
 - b. Aspecte de l'estoma i de la pell periestomal. En cas de complicacions cal avisar a infermeria
 - c. Incidències

DATA D'ELABORACIÓ, REVISIÓ I SIGNATURA

Equip d'infermeria INS Baix Camp. 09/03/2018

Arxiu	Document extern
Elaborat	Cap d'estudis

Codi	MO-CAP012			3 de 1
Versió	5	Data	15/09/2017	